

Procesy decyzyjne - konwersatorium (2019/2020)

Prowadzący: Dr Łukasz Łotocki

l.lotocki@uw.edu.pl

www.lukaszlotocki.pl

<https://twitter.com/LLotocki>

CELE ZAJĘĆ:

- nabywanie umiejętności analizy aspektów społecznych, politycznych i psychologicznych podejmowania decyzji;
- poznanie i przećwiczenie technik wspomagających proces decyzyjny;
- nabywanie umiejętności analizy procesów podejmowania decyzji publicznych;
- doskonalenie umiejętności negocjowania, debatowania i decydowania.

STUDENT OTRZYMUJĄCY ZALICZENIE:

- potrafi omówić główne pojęcia i teorie dotyczące procesów podejmowania decyzji,
- ma pogłębioną wiedzę o roli komunikowania się w procesach decyzyjnych,
- zna wnikliwie zasady podejmowania decyzji w przestrzeni publicznej,
- potrafi analizować decyzje związane z programami realizowanymi przez instytucje polityki społecznej,
- potrafi w pogłębiony sposób wskazać interesy i systemy wartości w procesie decyzyjnym,
- potrafi współdziałać w grupie przyjmując w niej różne role,
- potrafi określić priorytety służące realizacji wyznaczonych przez siebie lub grupę zadań.
- ma pogłębioną wiedzę o zasadach debaty publicznej.

ZASADY ZALICZENIA:

- obecność (dopuszczalne są 2 nieobecności bez konieczności ich odrobienia, w przypadku więcej niż 2 nieobecności ale nie więcej niż 4 – każdą nieobecność należy odrobić na dyżurze w ciągu dwóch tygodni; w przypadku więcej niż 4 nieobecności – brak możliwości zaliczenia przedmiotu);
- przygotowanie do zajęć (znajomość literatury do bieżących zajęć, przygotowanie do negocjacji i debat);
- aktywność i udział w ćwiczeniach warsztatowych;
- opracowanie w zespole strategii negocjacyjnej i udział w negocjacjach;
- przygotowanie i udział (jako członek zespołu Propozycji lub Opozycji) w debacie oksfordzkiej;
- pozytywna ocena z testu wiedzy.

WARUNKI ZALICZENIA DEBATY OKSFORDZKIEJ:

Członek zespołu opozycji lub propozycji: rzetelne przygotowanie się do debaty i przedstawienie argumentów reprezentowanej strony.

Marszałek (ew. sekretarz): przygotowanie do prowadzenia debaty i jej prowadzenie.

Wszystkie pozostałe osoby (publiczność):

1. **samodzielne przygotowanie się merytoryczne do debaty:** zapoznanie się z podstawowymi informacjami dotyczącymi jej tematu, przygotowanie pytań i informacji;
2. **zgłoszenie co najmniej jednej informacji lub zadanie co najmniej jednego pytania w trakcie debaty.**

METODY DYDAKTYCZNE: dyskusje, warsztaty, debaty oksfordzkie, wykład.

PLAN ZAJĘĆ

1. Zajęcia organizacyjne. Teoretyczne aspekty podejmowania decyzji

Typy decyzji i sytuacji decyzyjnych. Etapy procesu decyzyjnego. Efekty psychologiczne towarzyszące procesowi decyzyjnemu. Strategie podejmowania decyzji. Kategorie politologicznej analizy decyzyjnej.

Literatura obowiązkowa:

T. Tyszka, *Decyzje. Perspektywa psychologiczna i ekonomiczna*, Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa 2010, 1.2. *Klasyfikacja sytuacji decyzyjnych* (ss. 25-28), Rozdział 6. *Pułapki oceniania* (ss. 110-126), 13.3.3. *Podtrzymywanie nieudanych decyzji: efekt utopionych kosztów* (ss. 274-278).

Z.J. Pietraś, *Decydowanie polityczne*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa - Kraków 1998, Rozdziały: 1.4. *Kategorie analizy decyzyjnej*, 2.2.1. *Typologia ośrodków decyzyjnych*, 2.2.2. *Zakres podmiotowy ośrodków decyzyjnych*.

Literatura dla chętnych:

E. Aronson, D.T. Wilson, M.R. Akert, *Psychologia społeczna, serce i umysł*, Zysk i S-ka Wydawnictwo, Poznań 1997, Rozdział 3. *Rozumienie siebie i świata społecznego* (ss. 79-122).

R.A. Dahl, B. Stinebricker, *Współczesna analiza polityczna*, Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa 2007, *Strategie podejmowania decyzji* (ss. 237-242).

2. Heurystyki i błędy w procesie decyzyjnym

Heurystyki wydawania sądów. Błędy i złe nawyki w podejmowaniu decyzji. Emocje w procesie decyzyjnym. Decydowanie emocjonalne i racjonalne. Typy decydentów. Jakim jestem decydentem?

Literatura obowiązkowa:

R. Dawson, *Sekrety podejmowania trafnych decyzji*, Wydawnictwo MT Biznes sp. z o.o., Warszawa 2006, Rozdział 12. *Błędy i zniekształcenia informacji* (ss. 70-79).

P. Goodwin, G. Wright, *Analiza decyzji*, Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., Warszawa 2011, *Heurystyki i błędy ocen* (ss. 272-286).

Literatura dla chętnych:

E. Aronson, D.T. Wilson, M.R. Akert, *Psychologia społeczna, serce i umysł*, Zysk i S-ka Wydawnictwo, Poznań 1997, Rozdział 4. *Poznanie społeczne: w jaki sposób myślimy o świecie społecznym* (ss. 125-169).

R. Steinhouse, *Podejmowanie decyzji*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2012, Rozdział 1. *Psychologia procesu decyzyjnego, Jakim typem osobowości jesteś?* (ss. 27-29).

Sztuka podejmowania decyzji, National Institute of Business Management, Signum. Kraków 1994, Rozdział 5. *Jak pozbyć się złych nawyków związanych z podejmowaniem decyzji?* (ss. 89-102).

3. Grupowe podejmowanie decyzji

Rozwiązywanie problemów a podejmowanie decyzji. Analiza pola sił. Rodzaje pytań w procesie decyzyjnym. Rodzaje zadań grupowych. Syndrom myślenia grupowego. Sposoby radzenia sobie z ryzykiem wystąpienia syndromu myślenia grupowego. Burza mózgów, tablica ogłoszeń, technika grupy nominalnej, procedura „adwokata diabła”, raport mniejszości. Rola ekspertów w procesie decyzyjnym.

Literatura obowiązkowa:

S.P. Morreale, B.H. Spitzberg, J.K. Barge, *Komunikacja między ludźmi. Motywacja, wiedza i umiejętności*, PWN, Warszawa 2007, Rozdział 12. *Podejmowanie decyzji* (ss. 422-457).

Literatura dla chętnych:

E. Aronson, D.T. Wilson, M.R. Akert, *Psychologia społeczna, serce i umysł*, Zysk i S-ka Wydawnictwo, Poznań 1997, Rozdział 9. *Grupy społeczne* (ss. 355-399).

R. Dawson, *Sekrety podejmowania trafnych decyzji*, Wydawnictwo MT Biznes sp. z o.o., Warszawa 2006, Rozdział 33. *Grupowe podejmowanie decyzji*, Rozdział 34. *Zalety grupowego podejmowania decyzji* (ss. 198-205).

T. Tyszka, *Decyzje. Perspektywa psychologiczna i ekonomiczna*, Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa 2010, 14.1. *Pozytywne i negatywne skutki grupowego podejmowania decyzji* (ss. 279-284).

4. Burza mózgów lub technika grupy nominalnej – warsztat

5. Metaplan – warsztat

6. Metoda sześciu kapeluszy – warsztat

Literatura dla chętnych:

Edward de Bono, *Sześć myślowych kapeluszy*, Wydawnictwo Helion, Gliwice 2008.

7. Negocjacje w procesach podejmowania decyzji. Komunikowanie a procesy decyzyjne

Rola komunikacji interpersonalnej w procesie decyzyjnym. Style negocjacji. Fazy negocjacji. Zasady i techniki negocjacyjne. Strategia i taktyka negocjacyjna. BATNA.

Literatura obowiązkowa:

R. Fisher, W. Ury, *Dochodząc do TAK*, Państwowe Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 1991 (i wydania późniejsze).

Literatura dla chętnych:

E. Gmurzyńska, R. Morek (red.), *Mediacje. Teoria i praktyka*, 2. wydanie rozszerzone, Wolters Kluwer, Warszawa 2014, Rozdział 7. *Negocjacje* (ss. 137-153), Rozdział 20. *Mediacje w konfliktach społecznych* (ss. 379-396).

W. Ury, *Odchodząc od NIE*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2007.

8. Warsztat negocjacyjny (1)

9. Warsztat negocjacyjny (2)

10. Procesy decydowania publicznego (politycznego). Ideologia, doktryna, program. Dyskurs i język w polityce.

Kategorie polityki, sfery publicznej, ideologii, doktryny, programu politycznego, dyskursu publicznego i politycznego. Wpływ ideologii i dyskursu na podejmowanie decyzji politycznych.

Literatura obowiązkowa:

F. Ryszka, *Nauka o polityce. Rozważania metodologiczne*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1984, Rozdział V. *Ideologie, doktryny i programy polityczne*.

Ł. Łotocki, *Kryzys imigracyjny w Europie w polskim dyskursie publicznym w latach 2015-2018*, Dom Wydawniczy ELIPSA, Warszawa 2019, Rozdział 1.1. *Kategoria dyskursu - zagadnienia definicyjne i teoretyczne*; Rozdział 1.4. *Rola języka w dyskursie publicznym*.

Literatura dla chętnych:

A. Heywood, *Politologia* (przekład: B. Maliszewska, Marta Masojć, Natalia Orłowska, Dorota Stasiak), Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2011, Rozdział 3. *Ideologie polityczne*, Rozdział 19. *Proces polityczny i działanie systemu*.

M. Oakeshott, *Wieża Babel i inne eseje* (Wybrał i wstępem poprzedził P. Śpiewak, Przełożyli: A. Lipszyc, Ł. Sommer i M. Szczubiałka), Fundacja ALETHEIA, Warszawa 1999, Rozdziały: *Edukacja polityczna* i *Filozofia polityki*.

11. Rola mediów w debacie publicznej

Pojęcie debaty publicznej. Kryteria oceny skuteczności i efektywności debaty publicznej. Media w debacie publicznej. Infotainment, mediatyzacja polityki, tabloidyżacja debaty. Poprawność polityczna.

Literatura obowiązkowa:

Ł. Łotocki, *Kryzys imigracyjny w Europie w polskim dyskursie publicznym w latach 2015-2018*, Dom Wydawniczy ELIPSA, Warszawa 2019, Rozdział 1.2. *Kategoria debaty publicznej - zagadnienia definicyjne i teoretyczne*; Rozdział 1.5. *Rola mediów w dyskursie publicznym*; Rozdział 1.6. *Wpływ poprawności politycznej na dyskurs publiczny*.

Literatura dla chętnych:

J. Condry, K. Popper, *Telewizja - zagrożenie dla demokracji*, Sic!, 1996.

J. Baudrillard, *Symulakry i symulacja* (przełożył S. Królak), Wydawnictwo Sic! s.c., Warszawa 2005.

N. Postman, *Zabawić się na śmierć* (przełożył L. Niedzielski), Warszawskie Wydawnictwo Literackie MUZA SA, Warszawa 2006.

12. Przygotowanie do debat oksfordzkich**Literatura obowiązkowa:**

O. Annusewicz, *Debata oksfordzka – pomiędzy formatem a treningiem debatowania*, w: M. Kochan (red.naukowa), *Sztuka debaty*, Instytut Kultury Miejskiej Słowo / Obraz Terytoria, Gdańsk 2014.

Literatura dla chętnych:

C. Gallo, *Steve Jobs. Sztuka prezentacji*, SIW Znak, Kraków 2011.

S. Kordasiewicz, T. Ołdak (red.), *Wystąpienia publiczne. Kontakty z mediami. Spotkania*, Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich, Warszawa 2013, Rozdział I. *Wystąpienia publiczne*, Rozdział V. *Kontakty z mediami*.

13. TEST ZALICZENIOWY obejmujący literaturę obowiązkową do zajęć oraz pozostałe treści poruszane na zajęciach.

14. Debata oksfordzka (1) – warsztat

Wybieramy dwa zespoły 3-4 osobowe (Propozycji i Opozycji). Zespoły te – zgodnie ze ściśle określonymi zasadami i w oparciu o solidne przygotowanie – argumentują na rzecz bądź przeciwko tezie. W debacie bierze także udział publiczność, która zadaje pytania i zgłasza informacje. A co najważniejsze, to publiczność decyduje, który zespół wygra debatę.

15. Debata oksfordzka (2) – warsztat

Plan ma charakter ramowy i może ulec modyfikacjom w ciągu semestru. O ewentualnych zmianach studenci będą informowani z odpowiednim wyprzedzeniem.